

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, Laktanya-utca 1034. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételre és rendelési irodájában (az Andrássy-sétány és Iskola-utca sarkán lévő Kádics-féle házban) is átvételnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: **Perjéssy Lajos.**

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszólamlások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutóbbi számunkban számítottak. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük pénteken délig beküldeni.

IV. évfolyam.

Vasárnap 1895. évi Október 6-án.

40. szám.

Előfizetési felhívás.

Midőn tíz évvel ezelőtt a verseczi első magyar lapot megindítottam, vállalkozásom felett még azok is sajnálkoztak és mosolyogtak, a kikről pedig tudtuk mindnyájan, hogy nemcsak jó hazafiak, hanem a magyaros érzelmek és gondolkodásmód, a magyar nyelv terjesztésének igaz barátai s dolgozni, tenni s cselekedni kívánanak.

Kimondták sentenciaként, hogy magyar újságnak Verseczen lehetetlen megélni.

Hála a gondviselésnek, a bajjólát nem teljesült be. Igaz benső köszönet annak a kis magyar gárdának és munkatársainknak, kik bennünket a legvalóságosabb időben sem hagytak el.

A hosszú tíz esztendő alatt, mióta a verseczi magyar újság ügyét vezetjük, őszintén megvallva, sokszor állottunk az elcsüggedés szélén. Azok, a kik ellenségei mind annak a mi magyar, sokszor támadtak adázul ellenünk, de a támadások csak erősítették bennünket, — a nehéz időkben támogatást leltünk magasabb helyekről is, — s azon tudatban, hogy annak a céljának, mely lapunk zászlójára van felírva — győzedelmekedni kell — nem engedték kicsavarni kezünkől a zászlót.

Most már könnyebb a dolgunk, mert elvitathatlan tény az, hogy Verseczen a magyarság ügye tíz év alatt igen nagyot haladt.

Hogy miféle érdekeket szolgálunk s miképen feleltünk meg eddig lapunk kitűzött céljainak, rendeltetésének, azt olvasóink elbírálására bizzuk. — Ez alkalommal csak annak kijelentésére szorítkozunk, hogy feladatunkat teljesíteni, ezután is tehetségünkhöz mért erővel fogunk igyekezni s különös törekvésünk leendő lapunkat azon irodalmi és társadalmi színvonalon fentartani, mely őt elszigetelt helyzetében a hazai vidéki lapok között hivatásánál fogva megilleti.

Ezek előrebocsátása mellett az új negyedév küszöbén azon kéréssel fordulunk a velünk együtt érző nagy közönséghez, munkatársainkhoz, hogy szellemi támogatásukkal önzetlen munkálkodásunkat elősegítsék; — a lapunk által képviselt eszmét erősítsék; tömeges előfizetéseikkel pedig magyar lapunk fenállását biztosítani sziveskedjenek.

Perjéssy Lajos,
a „Délvidék” szerkesztője.

Felhívás

a közgazdasági írókhoz és kiadókhöz.

Az 1896-iki Ezredéves országos kiállítás V. (kereskedelmi-, pénz- és hitelügyi) csoportjának egyik részleteül a csoport intéző bizottsága szakkönyvtár rendezését vette tervbe. E könyvtár ki fog terjedni a közgazdasági és pénzügyi ismeretek összes ágaira s föl lesznek abba veve mindazok az idevágó irodalmi munkák, amelyek 1. hazai szerzőktől erednek, 2. ha külföldi szerzőktől valók is, magyarra le vannak fordítva és 3. habár külföldi szerzők termékei és lefordítva nincsenek, de hazai viszonyainkra vonatkozásokat tartalmaznak.

Hogy e könyvtárt megfelelőleg rendezhesük és a csoport kiállításában felállíthassuk, az első sorban érdekeltek közreműködésére van szükségünk. Fölkérjük ennél fogva mindazokat a szerzőket és kiadókat, a kik ide vonatkozó munkákat irtak illetve közre adtak: sziveskedjenek ezekből egy példányt az említett célra átengedni.

Szintugy fölkérjük a kiállítás és különösen a kereskedelmi-, pénz- és hitelügyi csoport minden barátját, hogy e könyvtár felállításához járuljanak és pedig főképpen régebbi szakmunkákkal, a melyeknek szerzőihez vagy kiadóhoz e gyűjtemény érdekében immár nem fordulhattunk.

A könyvek beküldését f. é. október hó végeig az 1896-iki Ezredéves országos kiállítás igazgatóságának címére kérjük, Budapest (városliget), „az V. csoport számára”.
Budapest, 1895. szeptember hó 28-án.

Az Ezredéves orsz. kiállítás kereskedelmi-, pénz- és hitelügyi csoportjának elnöksége:

Falk Miksa, orsz. képviselő
Lukács Antal, főrendiházi tag.
Mende Bódog, a csoport előadója.

NAPI HIREK.

Ő Felsége apostoli magyar kiralyunk nevenapját szokott fénynyel és kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége. A róm.-kath. és gör. kel. püspöki templomokban ünnepélyes hálaadó istentiszteletek tartattak, melyen megjelentek az összes állami, megyei, városi hivatalok képviselői, a magy. kir. honvédség tisztikara, a főreáliskola tanári testülete és ifjusága, a községi tanintézetek tanítói és növendékei. A főreáliskolában ez alkalomból iskolai ünnepély is rendeztetett.

Az első polgári házasságot október 1-jén délután 3 órakor kötötték meg városunkban. Fein Ármán brassói fakereskedő és Grosz Bella kisasszony voltak az elsők, kik az új törvényt igénybe vették. Az első polgári házasságnak már hetekkel azelőtt nagy híre volt városunkban. Weifert Károly városi főjegyző, — a mint hogy nevezik — „allami plebánus” alig győzte a sok belépti jegyet kiadni. A városhaza újonnan festett közgyűlési terme két részre volt osztva. A nasznéppel együtt, a jelenlét közönség meghaladta a 300-at. Városunk honoráciorjainak minden fajta tagja képviselve volt, a lelkészek közül is többen megjelentek. Az anyakönyvvezető mellett ott láttuk Rudnai Nikolets Sándor főispánunk jószágos arcza

TÁRCZA.

A csere.

(Franciaából.)

A sors nagyon mostohán bánt Dormoy ural. Olyan korban, midőn mások még a kezdet nehézségeivel küzdenek, ő már mesternek volt elismerve szakmájában. Úgyesebb rézmetszőt keresve sem lehetett találni egész Párisban. A jólét hozzásegődött s ő szíve választottját vezette oltárhoz, kivel a legboldogabb házasságban élt. Boldogsága még növekedett, midőn neje együttlettük első éveiben két leánygyerekekkel ajándékozta meg. Az idősebbet Adriennek nevezték, a fiatalabbat Luczynek.

De ezzel aztán be is telt a sors jóakaró tánc mértéke és csakhamar csapásaival állott elő. A sok éjjeli munka meggyöngyöztette szemét. Arról volt szó, hogy vagy lemond művészetéről, vagy pedig néhány év múlva egészen megvakul, az utóbbit választotta. Miután még néhány nagyobb művet fejezett be, melyek általános elismeréssel találkoztak, szorongó szívvel vett búcsút munkájától: egészen elvesztette szemvilágát.

Ezután csak kisérrel járhatott az utcán. Tobbnyire neje karján, ki őt balsorsa miatt még inkább szerette. Gyengéd testalkatu nőcske volt,

szelid vonásai angyali jóságot tükröztek vissza. Ha az ember rátekintet, önkénytelenül szárnyait kereste melyeken elébb-utóbb az égbe fog repülni.

S csakugyan el is röpült egy napon. Tán csak azt akarta bevárni, hogy két leánya elérje a kort, midőn helyettesíthetik; alig volt Adrienne tizenöt, Luczy pedig tizennégy éves, mikor anyjuk meghalt. Megsíratták, eltemették s aztán együtttes erővel láttak hozzá, hogy apjukat az életén végig kísérik.

A két leány rendkívül hasonlított egymáshoz. Az egész világ összecserélte őket, mert öltözékük is mindig ugyanaz volt — Nehéz lett meghatározni, melyik a szebbik és a szelidebb.

Nem egyszer történt, hogy így szólították őket:

— Mondja kérem, Adrienne vagy Luczy kisasszonyhoz van szerencsém?

— Azt magam sem tudom egészen biztosan, — nevetett a megszólított; — de ha jól vagyok értesülve, azelőtt Adrienne voltam.

— S miben különbözik nővérétől? Kell, hogy valami ismertető jelük legyen?

— Nővérem a jobbik!

Dormoy urnak maradt annyi vagyona, hogy gond nélkül nézhetett a jövő elé. Csak az bántotta végtelenül, hogy örökre le kellett mondani művészi hírnevéről. Az emberek lassanként megfeledkeztek róla s midőn egy napon Luczy kíséretében egy képtárban volt — leánya

kedveért ment csak oda — saját füleivel hallotta a következő párbeszédet:

— Dormoy? Csinos karczolat! mintha már hallottam volna a művész nevét.

— Tizenöt év előtt halt meg. Kár érte, nagy tehetség volt!

Luczy gyorsan elvezette atyját, kinek fénytelen szeméből két nehéz könyncsepp hullott alá.

Az öreg Mártha, a család földi gondviselése, duzzogott, mikor a leány sirva beszélt el az esetet.

— Ugyan mire való ez az érzékenykedés? Legyen inkább büszke arra, hogy ilyen híres ember az apja!

Multak az évek. Egy este, midőn Dormoy bejött a vacsorához, meglepetve vette észre, hogy csak egyik leánya csókolja meg.
— Te vagy Adrienne? — kérde — hol van Luczy?

— Adrienne elment éjszakára egyik barát-nőjéhez, — válaszolt az öreg Mártha. Hangja rezgett, mintha fölindulással küzdene. A vak észrevette ezt.

— Mikor jön vissza? — kérde meglepetve. — Eddig még nem történt ilyesmi!

— Annyira kérték, hogy nem állhatott ellen, — vette át a szót. Rendkívül halvány volt, de hangja nem reszketett. Intett Mártha-

is. A násznép nagy pompát fejtett ki. Az izr. hitközség vezéregyeniségei majdnem teljes számban megjelentek az elkülönített helyiségben. Egy kis intermezzo pillanatra megzavarta a szép rendet. A násznép közt jelenlévő urak szórakozottságból fejükön feledték a „köcsög“-öket. A karzat erre felzúgott: „Le a kalappal — ez nem zsinagóga!“ A zaj azonnal lecsillapodott, midőn Weifert K. a nemzeti színű hivatalos jelvényével belépett. Nem hosszú, de jól atgondolt magvas beszédet mondott, a tetszésaj, az éljen különösen akkor viharzott fel, midőn éltette Ő Felségét az apostoli magyar királyt, mint a törvény szentesítőjét. A valódi aktus nagyon röviden folyt le, annál hosszabb időt vett igénybe az írásbeli munka. Az új pár a varosházról az imaházba is elment s ott híveket esküdött egymásnak. Az új anyakönyvvezetői hivatalnak tetemes a munkája. A hirdető táblán már négy újabb hirdetés is pompázik. Higgadt népünk minden izgalom nélkül követi az új rendet.

A verseczi 7-ik honvédegyezred, a mi kedves háziereidünk tisztikara és legénységéről igen meleg sorokban emlékezik meg a „Dél. Közlöny“ okt. 3-iki számában, a midőn a bánfihunyadi hadgyakorlatokat ismertetvén, a következőket írja: „A verseczi 7. honvédegyezred katonáinak elvitázhatatlanul könnyebben eshetett ez a hadgyakorlat, mint például a szegedi 5. honvédegyezred bakáinak. A verseczi és különösen az oraviczi zászlóalj honvédei jórészt hegyes vidéken tartják gyakorlataikat, s így könnyebben törődtek bele azokba a fáradsalmakba, melyekkel az erdélyi bércekben lefolyt hadgyakorlat jart. Talán ennek, karöltve a mintaszerű fegyelemmel, melyet az ezred derék tisztikara fentart, — tudható be, hogy a verseczi 7. honvédegyezrednek alig néhány bakája betegedett meg vagy maradt vissza a hosszú és rendkívül fáradságos menetek alatt. Külön kell kiemelni a tisztikart, mert valóban önfeláldozó, elismerést érdemlő az a működés, melyet a m. kir. honvédség tisztikara kifejt. A ki csupán a közösknél szolgált, annak fogalma sem lehet erről. A közös hadseregben a tiszt nem ismeri az igaz „komisz“ szolgálatot; elvégzi azt, a mit a szabályzatok kötelességeiül rónak és aztán gondoskodhatik a maga kényelméről. A honvédségnél a tiszt kénytelen az altisztek teendőit is ellátni, mert itt nincsenek megbízható, kiszolgált, kipróbált altisztek, a kik segédkezni tudnának a tisztnek a fegyelem fentartásában és a szolgálat ellátásában. Szeptember 4-én indult el a verseczi 7. honvédegyezred állomáshelyeiről: Verseczről, Oraviczáról és Pancsováról; egy napi és egy éjjeli vasuti utazás után Nagy-Szalontára ért, hol

nak, mire ez azonnal elhagyta a szobát. Mire ismét bejött, szeméi vörösre voltak kírva.

Egy hét múlva Dormoy így szólott leányához:

— Elég a tettetésből leány: Tudni akarom, mi történik körültem. Egy hét óta majd Adrienne, majd ismét Lucy van körültem, de egyszerre mindkettőt nem hallom. Hol jár alatt a másik?

Senki sem felelt.

— E hallgatás megerősít gyanumban, — folytatá a vak ember. Arczát két kezébe temette, mélyen elgondolkozott, aztán hirtelen így szólt:

— Tudom, hogy már csak egy leányom van ezentul! Melyitek hagyott el?

— Adrienne! mondá egy sokogó hang. Mártháé volt.

S aztán elmondták neki a régi történetet; mely örökké új marad. Az áldozat, a fiatal lány, ki hisz a császárnak s elindul a világba, követe a szerelem csillagát, mely elvezeti a bánat, a kétségbeesés örvényébe, A vak ember némán hallgatta az elbeszélést: csak néha rázta fejét, mint aki nem hisz a saját füleinek.

S ezután-soha sem említette többé a „másik“ nevét.

... Valaki haldoklott a vak ember házában. Mem a magával tehetetlen ősz ember, nem is az öreg Mártha, a ház gondviselése, hanem ennek napja a szelid Lucy. Halalos láz tombolt ereiben.

Dormoy urat lesujtotta ez a csapás. Összeroskadt alatta s ő is ágyban fekvő beteg lett.

Az orvos naponként eljárt a házhoz. De arca nem igen volt biztató. Lemondott minden reményről. Lucy élete csak órákra terjedhetett még.

Egy este csengettek az ajton. Az öreg

délelőtt leföztek és aztán gyalog menetelésben az ezred Hosszuaszóra ért, hol szeptember 15-éig folytak az ezred- és dandar-gyakorlatok. Szeptember 15-én hagyta el a 23. honvéd-hadosztály ideiglenes állomáshelyeit. A 7. honvédegyezred szeretve tisztelt parancsnoka Pascu ezredes a gyakorlatok alatt megbetegedvén, az ezred vezényletét a tetőtől-talpig katona és szigorúsága mellett méltányos s igazságos Bösze alezredes vette át. — Honvédezdünk szept. 28-án érkezett vissza városunkba. A fentiekkel kapcsolatban megemlítjük, hogy Sági Gyula houvéde százados, legrokonszenvesebb tisztjeink egyike Veszprémben helyzetett át s a tisztikar a múlt pénteken este búcsúzott el tőle.

Félszázados jubileum. Idősebb Fuchs János verseczi kereskedőt tegnap igen szép ovációban részesítették tisztelői. Délelőtt küldött-ség üdvözölte, este bankettet rendeztek tisztelőre, melynek lefolyásáról lapunk jövő vasárnap számában fogunk bővebben megemlékezni. Ez alkalomból felemlítjük azt is, hogy kereskedőink nesztorát, az ünnepeket a temesvári ipar és kereskedelmi kamra is üdvözölte egy meleg hangu átiratban.

Közygyűlések. Városunk közigazgatási bizottságának rendes havi közygyűlése holnap hétfőn, a törvényhatósági közygyűlés pedig 11-én pénteken fog megtartatni.

A verseczi könyvnyomdászok önképzőköre — mint azt lapunk előző számában is megemlítettük — ma vasárnap tartja meg alapító ünnepélyét, mely alkalomból a környékbeli városok könyvnyomdászai szintén meglátogatták városunkat. A temesvári „Typographia“ cz. dalegylet Kárrász K. R. elnök vezetése alatt a reggeli vonattal érkezik. A helyi bizottság mindent megtesz arra nézve, hogy a vendégek jól érezzék magukat városunk falai között. Fogadtatásuknál zenezóval várják őket. Az ünnepi műsor is igen ügyesen van összeállítva: 8 óraker a vendégek fogadása; 10 óraker ismerkedés a városkertben; 1 óraker közös ebéd a Glückmann szállodában; 3 óraker az énekarok összpőbája; este 8 óraker a „Szőlővennyige“ben hangverseny, mely alkalommal az egyesült temesvári és verseczi dalegylet fog közreműködni. A műsoron 3 szép magyar dal is szerepel. Hangverseny után táncz. Belépti díj személyenként 50 kr., családjegyet frt. 1.20.

Állami hivatalnokaink körében bizonyára örömet fog kelteni azon hír, hogy a verseczi katonai lakbérosztályozás nyomorúságain a legközelebbi időben segíteni fognak, s meg fog szűnni azon régi sajnálatos anomália, hogy midőn a háziurak a lakberek bevallasánál tág lelkiismerettel a kincstart megkárosítottak — megrövidítették egyszersmind a hivatalnoki

Mártha bocsatotta be az érkezőt s bevezette a haldokló lányhoz. A „másik“ volt.

— Hivattalak — mondá halkon Lucy.

— Köszönöm, ah köszönöm! — zokogott

Adrienne: magamtól soha sem mertem volna idejönni!

— Pedig tudhattad volna, hogy doldogság reám nézve teged látni!

Adrienne megragadta nővére sovány kezét és elhalmozta csókjaival.

— Miért nem vagyok helyeden? Milyen igazságtalan a sors: Téged öl meg, ki angyal vagy s engem, az elvetemültet életben hagy!

— Ne mond ezt! — esengett Lucy.

— Nem vagy elvetemült, csupán nagyon szeretél. Ki biztosít arról — nem álltam-e már én is közel ahhoz, hogy elnyeljen az örvény? Mond csak azt az egyet: boldog vagy-e?

— Nem! Bizonyosan tudom, hogy egy napon el fog hagyni. Nagyon magasra indultam, vagy pedig ő szállt nagyon mélyen alá. Utaink el fognak válni.

— S te?

— Én... ki törődik még velem? Ami rám vár, a nyomor és a gyalázat.

— De én nem akarom! hallod-e, nem akarom! — mondá szenvedélyes hangon a haldokló. Apánknak szüksége van egyikünkre! Én meghalok s te fogod pótolni a helyemet.

— De miként? hisz ő megátkozott, kitagadott...

— Figyelj reám!

A két nővér még sokáig beszélgetett. Adrienne eleinte ellenkezett, aztán beleegyezett nővére tervébe. Végre az öreg Márthát is behívták, s elmondták neki, a miben közösen megegyeztek.

Az öreg cseléd zokogva borult beteg ura-nyje ágyára. Csókokkal borította a bezét arczát.

— Ön angyal, Lucy kisasszony! — mondá.

osztályt is, melynek lakbér osztálya semmiképpen sem állott aranyban a városban uralgó lakbérviszonyokkal, s minden hivatalnok több lakbért volt kénytelen fizetni, mint amennyit az államtól kapott. A mult csütörtökön és pénteken Bodó Lajos főkapitány elnöklete alatt ült össze azon vegyes bizottság, mely az új katonai lakbérosztályozás ügyét egy kicsit megreperálta. Ezen bizottság tagjai voltak a katonaság részéről: Bösze Gyula m. k. honv. alezredes, Percskey Pál, százados, Medveczky Akos főhadnagy, Vitanovszky Fülöp csász. és kir. hadbiztos; — a pénzügyi hatóság részéről Fritz Lajos p. u. igazgatósági számellenőr; — a város részéről Schronk József főmérnök, Caimann Pál v. tanácsos, mint előadó, Ditsch Péter. A bizottság alaposan megvizsgálván a bevallott lakbéréket a szerzett tapasztalatok után kimondotta, hogy városunk a IV. és V-ik osztály közé esik, így legrosszabb esetben az V-ik katonai lakbérosztályba fog soroztatni. Ez is valami lesz, ámbár a tényleges állapotoknak még így sem felel meg.

Dobó apátkanonok kitüntetése. Dessewffy Sándor püspök Dobó Miklós apátkanonokot püspöki pro-vikarussá nevezte ki. A csanádi egyházmegye e jeles főpapjának kitüntetése bizonyára osztatlan rokonszenvre fog találni az egész délvidéken, hol széles körökben tisztelik Dobó apát-kanonokot kiváló hazafiságáért, a közygyek iránti meleg érdeklődéséért és papi erényeiért.

Változások az egyházmegyében Dessewffy Sándor püspök kinevezte Nagy Lajos kovács-hazai nyug. plébánost tb. esperessé. Helynöki minőségben rendeltettek ki: Mihályffy Gyula Glogonra, Szekrényi Lajos Simándra, Annan Mihály Ujlakra, Michon Mátyás Peregre, Neurohr Mihály Kovácsházára, Köller Lajos Vég-házára, Lokaicsek Fülöp Módosra és Dudra A. Tóbára. A káplánok közül Karács István Csókára, Lengyel József Szeged-Rókusra, Teifert Ferencz Nagy-Becskekerék, Bieber A. Lippára, Paki Péter és Pecske Ernő Pécskára, Farkas Szilárd Makóra, Zsidek Sándor É-Bébára, Prileszky Zoltán Szakálházára és Schütz Miklós Török-Becsére helyeztetett át.

A Verseczi „két kulcsos“ cizmzett szállodat Arvay J. vette meg 12 000; — a Fürh-féle házat pedig Mateits D. fakereskedő vette meg 29 000 frtért.

Nemzeti színészet. A délvidéki színészövezet Deák P. igazgatása alatt álló subvenció-nalt magyar színtársulata a szerződés értelmében tudvalevőleg február 1-én jön hozzánk. Hogy a színi évadot jövele biztosíthassa magyar nyelvterjesztő egyesületünk, a bérleti alá-írásokat már megkezdette, **Husz előadásra** a

A „másik“ az ágy szélére hajtotta fejét s nem szólt semmit. De lelkében egy erős fogadás vert gyökeret, melyet bizonyára jóváhagyták oda fönt az égben.

— Hogy van Lucy? — kérdé masnap Dormoy ur, midőn Mártha a szokott órában szobájába lépett.

— Valamivel jobban; az orvos épen most itt s javulást talált.

— Csókold meg helyettem Mártha! — mondá kezeit ég felé emelve a vak ember. — Ugy-e, hogy megteszed?

— Meg! Meg!

Az öreg cseléd sietett a szobát elhagyni, nehogy a kitoró zokogás elarulja. A harmadik szobában a halott fölé hajolt s átadta neki az apai csókot.

A „másik szótlanul nézte. Mennyire irigyelte ő a halottól ezt a csókot!

S ismét eljött a tavasz. Az öreg Dormoy fölépült.

Ismét eljárnak a fák árnyába, a ligetbe s néha a képtárakba is. Az a leány olyan gyöngéd s mindenről gondoskodik.

A szomszédok mitsem sejtene a jámbor csalásról. Látták ugyan, hogy egy napon korporsót vittek el a házból, de miként az öreg Dormoy ő is azt hiszik, hogy az „eltéved“ leány, Adrienne volt a halott.

Szép tavaszi esteiken, mikor enyhe a levegő, leánya karján sétál az agg művész. S akkor néha a temető felé is veszik utjokat, megállva egy sirkő előtt. A vak művész arczán ilyenkor szelid bánat tükrözik, áldólag terjeszti ki kezeit a hant fölött, mely alatt mint ő véli, szerencsétlen eltévedt gyermeke pihen.

Ha tudná, ha csak sejtene! . . .

berlet árai következők: **Alsó erkély 20 frt.** — **Felső erkély 16 frt.** — **I. rendű zártzék 16 frt.** — **II. rendű zártzék 12 frt.** — Elő lehet jegyezni Dr. Seemayer Karoly egyleti elnök, vagy Perjessy Lajos titkárnál.

Egy okos kutya. Iszen ha csak okos kutya viselt dolgairól kell mese, van itt Verseczen elég, aki vidám vadászember, aki kifogyhatatlanul tud beszélni rettenetes, eszes kutyák csodálatos történetéről, akik megtalálják a gazdájuk elvetett krajczártját, a több mérfoldes avarban három nyulat fognak egyszerre és szolgáltatják át a legjobb egészségben gazdáiknak, elsütik a puskát a rókarra, míg a gazda alszik, tüzelőfát hordanak az erdőből a vadász társaságnak, mely 2 óra járásnyira van onnan ismeretes kutyatörténetek. Hanem ez a miről most beszélnek a „Garai” és „Glückmann”-féle szállodákban az valamennyit fölülmulja: ez a kutya egy geniális kutya, Flamaron kétségkívül fölfedezné benne egy néhai való okos ember eszét és lelkét a lélekvándorolási theorianál fogvást. A gazdája — egy helybeli „testvér” jökedvü honfi, jó adófizető, engedelmes jó férj, és jó adómázó, valami derült kimenőben volt, mely jól bent az éjszakában végződött s mivelhogy vannak borközi állapotok, mikor az ember nem tudja mire végzi, a nevezetes okos kutya gazdája se tudta, mire reggel fölkel, hogy voltaképpen hogyan is jutott ő az éjjel haza? Csak annyira tudott vissza emlékezni, hogy ő igenis elindult. De arra is hamarosan visszaemlékezett, hogy volt vagy 100 frt., amit azonban nem költött el... Hol van? Keresi, kutatja, nincs sehoh, elvesztett, csak a feleség meg ne tudja. S amint kilép az ajtón, ott hasal a „Lámbi” kutya a tarka pointer, az okos dög és fél oldalt fektetve a fejét, foltekinet gazdájára, a farkát pedig örömmel himbálja — Mi van ennek a dögnek a szájába? kiált föl örömmel a gazda. A „Lámbi” a bugyelárist tartotta a szájában, hajnal óta, amikor az utcza a gazdája zsebéből kifordult. Ilyen okos kutya a derék „Lámbi”.

Unghváry László czegjedi hirneves 121 holdas gyümölcsfa-iskolájának név- és árjegyzéke megjelent, mely legszerényebben szólva is a contimens elsőrendű gyümölcsfa-iskola árjegyzéke közt mondhatni a legelső helyet foglalja el. A mű quart alakban 80 oldalra terjed s a benne levő szakcikkek, nyilatkozatok, de legfőként a kimerítő fajleírások valóságos gyümölcsészeti lexiconná teszik azt. A műben kitüntetett igen nagy készlet s mérsékelt árak reményit nyujtanak, hogy a világ legelső helyre sorozható gyümölcsfa-iskoláival egy színvonalon álló eme hirneves hazai czég elérje azt, amit az állam el nem ért, vagyis a külföldről történt csemetebehozatalnak, a tapasztalt kitünő minőség és olcsó árak mellett nemcsak véget vett hanem — amiről eddig is örömmel győződünk meg — már külföldre is teljes megelégedés mellett tömegesen szállít gyümölcsfacsemetét. — Unghváry László fenti árjegyzékét kívánalomra bárkinek is megküldi.

Szerkesztői levelezés.

X. Y. Z. Kuriosumként mi is közöljük azt a négy soros német verset, melyet a volt zichyfalvi képviselőjelölt ígatott be a helybeli német lapok nyilttéri rovataiban;

Bei der Ersten Civileh' streute man Rosen dem Brautpaar.
Denn der Liebe Symbol schmückte die getroffene Wahl;
Was von den Rosen geliebet der Dornen im städtischen Prunksaal
Wird uns sagen die Zeit, schreiten die Bürger zur Wahl.

Dr. Josef Babinsky.

Irodalom.

Vivmányok a hírlapírás terén. Pár év előtt még senki se hitte volna el azt a csodás fejlődést, a mit a hírszolgálat terén elértünk. Ma már csaknem szárnyat öltöttek az események. A telefon és távirda idegszállai át és átszövik az országot. A főváros csaknem együtt él az országgal és a külföld nagyobb városaival. Minden esemény, a mi a világ négy táján történik, a másik perczen már tovább van adva. Lehetetlen, hogy ilyen körülmények közt a hírszolgálat is át ne alakuljon. A vidék művelt közönsége ma már nem elégedhetik meg azzal, hogy csak a déli vagy esteli órákban értesüljön az előző nap eseményeiről. A külföld számos nagy napilapja már akként rendezkedett be, hogy a nap folyamán összegyűjti a nap eseményeit és a késő esteli órákban kinyomatva hírlappéldányainak ezreit már éjjel szétküldi az

országba. Nálunk egyedül a Magyarország az, mely e modern újítást behozta. Mindaz a mi nappal történik, országgyűlés, más tanácskozások, ülések, tárgyalások, törzsei zárlatok, az országnak és külföldnek összes nevezetesebb eseményei a «Magyarország»-ban már mind közölve és feldolgozva vannak. Ugy hogy a vidék művelt közönsége az éjjeli vonatokkal elszállított példányokat már reggel megkaphatja és reggel az ország tavolabb eső részei is a «Magyarország»-ból már értesülhet mindenről, a mi az országban és külföldön előző nap történt. Az üzletember, politikus, gazda, hivatalnok és a közügyek iránt érdeklődő minden más művelt ember nagyon jól tudja, hogy mi jelent az: lépést tartani az eseményekkel, kellő időben szerezni mindenről értesülést, nem várni egy félnapot, sokszor egész napot is, míg a nappali posta nagysokára elhozza a tudósításokat. Az ország közönsége teljesen méltányolja a «Magyarország»-nak ezt a nagy újítását, erre vall az az általános rokonszenv és elismerés, a melylyel a «Magyarország» kiadóhivatala kívánatra ingyen küld egy hétig mutatványszámokat. Előfizetési ára egy óra 1 frt 20 kr, negyedévre 3 frt 50 kr. Az előfizetések postautalványon a «Magyarország» kiadóhivatalába: Budapest, Sándor-utca 2 küldendők.

Dr. Rupp Kornél tanár szerkesztésében megjelent „Tanulók Lapja” valóban pótolhatatlan szolgálatot teljesít a középiskolai ifjuság szellemi kiképezését illetőleg. E lap a tanuló ifjuság egyedüli közlönye, nemcsak szórakoztató olvasmannyal látja el az ifjuságot, hanem az iskolai tanulmányokra nézve hasznos utmutatásokat nyujt. Tartalma gazdag és válogatott, képei művészi, talányai pedig az ifjuság szellemét és találékonságot fejlesztik. Melegen ajánlhatjuk e hézagpótló lapot tanuló ifjuságunk és iskolai intézőink becses figyelmébe.

Nyilttér.

Báli selyemszöveteket 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint — valamint fekete, fehér, színes **Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méterkint** sima, csikos, koczkázott, mintázottak, damaszt s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 2000 szin és mintázatban s. a. t. **postabér és vámentesen a házhoz szállítva mintákat postafordultával küld: Henneberg G. (cs. k. udvari-szállító) selyemgyára Zürichben.** Svájcba címzett levelekre 10 kros, levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

5114 szám. — tkv. 1895.

Árverési hirdetés.

A verseczi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Dröszler Károly budapesti czég végrehajtatónak Csenda Györgye varadiai lakos elleni végrehajtási ügyében 360 frt. 40 kr. tölke, ennek 1894. évi október 5-től

járó 6%os kamata 24 frt 15 kr. eddigi, 12 frt 95 kr. jelenlegi költségek behajtása végett az árverést elrendelte.

A fehértemplomi kir. törvényszék területén fekvő s a Varadai község 332. sz. tjkvben írt A I (777-778) hrszámú 410, össz. ház és kert ügy az 5729, 1401 és 1404/3-1404/1 hrsz ingatlanoknak Csenda Györgyét illető fele része 136 frtban, a varadiai 1274 sz. tjkvben A + 2172 hrsz. ingatlan fele 6 frtban, A + 2172 hrsz. ingatlan fele 116 frtban, A + 7167-7168 hrsz. ingatlan fele 24 frtban, a varadiai 1275 sz. tjkvben felvett A + 7841 hrsz. ingatlan fele 17 frtban s a A + 7855 hrsz. ingatlan 4 frtban megállapított kiáltási árban 1895. é. október hó 25-ik napján d. e. 11 órakor Varadián a községi előjárósági irodában megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt fog eladás alá kerülni úgy mint:

1. Ha a megállapított kiáltási áron felüli ígéretet senki sem tenne, az árverésre kitűzött ingatlan a kiáltási áron alól is eladatul fog.

2. Árverezni kívánók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 13 frt 50 krt, 60 krt, 11 forint 60 krt, 2 frt 40 krt, 1 frt 70 krt és 40 krt készpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított s az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rend. 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. 60. törv.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál történt előleges elhelyezéséről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbíróság telekkönyvi irodájában és a községi előjáróságnál megtekinthetők.

Verseczen, 1895. évi július hó 25-ik napján.

A kir. jbiróság mint tkvi. hatóságánál.

Paulovics, kir. jbiró.

7582. sz. — 1895.

Hirdetmény

a népfelkelés jelentkezésről.

Az 1883. évi XXXVII t. cz. alapján mindazon katonailag kiképzett népfelkelésre kötelezettek, kik a közös hádseregben, a hadi tengerészetben, a honvédségben csak póttartalékában vagy a csendőrségnél szolgáltak, folyó évi október hó 19. és 20-án mindenkor reggeli 8 órakor a városházi épületben személyesen megjelenni, vagy írásban jelentkezni tartoznak.

Az írásbeli jelentkezéshez a katonai ügyosztálynál (városház, I. emelet, 15. sz. ajtó) ingyen jelentkezőlap kapható, melynek kitöltésére és egyéb kezelésére nézve a katonai tanácsnok és a jelentkező lapra nyomtatott figyelmeztetés nyujt felvilágosítást.

A személyes jelentkezéshez a népfelkelési igazolványi könyv hozandó, az írásbeli jelentkezésekhez pedig csatolandó.

Az itt tartózkodó, de (Ausztriában) a birodalmi tanacsban képviselt tartományokban és királyságokban honos népfelkelők hasonló minőségben és módozatok között tartoznak jelentkezni, mint a magyar honosok.

A jelentkezés igazolatlan elmulasztása 2-5 egész 100 frtig terjedő pénzbüntetéssel esetleg megfelelő szabadságvesztéssel büntetetik. Verseczen, 1895. évi szeptember hó 7-én.

Seemayer,

kir. tanácsos, polgármester

A kőbányai

KIRÁLYSÖRFŐZŐ

részvénytársaság

tisztelettel értesíti a n. é. közönséget, hogy sör gyártmányainak elárúsítását megkezdte és azokat:

Ászok, Király, Márcziusi, Korona és Bajorsör

elnevezéssel **hordókban és palaczkokban** hozza forgalomba.

Kivánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hirdetmény.

Az idei ellenőrzési szemle f. évi október hó 13. és 14-ik napjain fog itthelyt megtartani.

Felhívtnak ennél fogva valamennyi cs. és kir. közös hadseregbeli tartósan szabadságotlak, tartalékosok és póttartalékosok, kivéve azok, a kik folyó évben tényleges szolgálásban álltak, katonai kiképzés végett vagy fegyvergyakorlatra bevonultak, hogy fennit kitélt napokra katonai könyvecskeikkel ellátva reggeli 8 órakor a városi épületben megjelenjenek.

Az utószemle f. évi november hó 13. 14. és 15-én mindig 10 órakor reggel a cs. és kir. 61. hadkiegészítő kerületi parancsnokság irodájában Temesvároton fog megtartani. Verseczen, 1895. szeptember hó 17-én.

Seemayer,
kir. tanácsos, polgármester.

7291. szám — 1895 tkvi.

Hirdetmény.

Kustély községre nézve az 1892. XXIX. t. cz. értelmében a tényleges birtokosok tulajdonjogának a telekkönyvekbe való bejegyzése és a telekkönyvi bejegyzések helyesbítése iránti eljárás befejeztetvén, ez azzal felszólással tétetik közzé:

1) hogy mindazok, kik az 1886 : XXIX. t. cz. 15. és 17. §-ai alapján — ideértve a §-oknak az 1889 : XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban és az 1891 : XVI. t. cz. 15. §. a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889 : XXXVIII. t. cz. 7. §-a és az 1891 : XVI. t. cz. 15. §. b) pontja alapján eszközölt bejegyzések vagy az 1886 : XXIX. t. cz. 22. §-a alapján történt törlések érvénytelenségét kimutadják, evégből törlési keresetüket **hat hónap alatt**, vagyis az 1896. évi május hó 2-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, a ki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2) hogy mindazok, a kik az 1886 : XXIX. t. cz. 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889 : XXXVIII. t. cz. 5. és 6. §-aiban foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, írásbeli ellentmondásukat **hat hónap alatt**, vagyis 1896. évi május hó 2-ik napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3) hogy mindazok, a kik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül az eljárás és az ennek folyamán történt bejegyzések által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármily irányban sértve vélik — ide értve azokat is, a kik a tulajdonjog arányának az 1889 : XXXVIII. t. cz. 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják — e tekintetben felszólalásukat tartalmazó kérvényüket a telekkönyvi hatósághoz **hat hónap alatt**, vagyis 1896. évi május hó 2-ig napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmúltá után az említett bejegyzéseket csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, a kik a küldöttnek eredeti okiratokat adták át, hogy a mennyiben azokhoz egyszerűsített másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtának, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Verseczen, a kir. bíróság mint telekkönyvi hatóságnál, 1895. évi szeptember hó 22-én.

Paulovich,
kir. járásbíró.

Az általános ismert, jó hírnévnek örvendő s főbb oldalulag kitértelt sósorszesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utazásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam hogy azokon címjegyzéimet módosítom s aza kek nyomtatban saját házám külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszerűsített védjegyként a budapesti markamárkánál.

SÓSBORSZESZ

ezers egyházt eszközl: **csuzos szaggas, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szemgyengeség, benuások, zsugorok stb. ellen;** de különösen a **bedörzsölés kenő-gyuro gyogymódnál (massage)** igen jó hatásnak bizonyult. **Fogtisztító szerül** is igen ajánlható, a mennyiben a **fogak fényét elősegíti, a fogmust erősíti és a száj tiszta, szagtalan ízt nyer a szesz elparolgasá után, valamint ajánlatos e szer fejmosásra is a hajidegek erősítésére, a fejkorpak pzdés meg akadályozására és annak megszüntetésére.**

Ára egy nagy üveggel **90 kr.**, egy kisebb üveggel **45 kr.**

Brázay Kálmán

Budapest, IV. kerület, Muzeum-körút 23. szám.
Kapható Verseczen: Holman testv., Fuchs János, Frank J., Brachler F. C., Obrádovics M. Z., Unger J., Reinfeld S.

Alapított 1870.

SCHRÖDER ROB. TH. banküzlete

Budapest, Károly-körút 28. sz.

FIÓKOK:
BERLIN, HAMBURG,
LÜBECK, SCHWERIN.

Magyar Osztálysorsjegyeket.

Első huzás 1895. október 16—19-ig.

Ebben a sorsjátékban a legmagasabb nyeremény kedvező esetben **1,000.000 korona.**

Az első huzásra szóló sorsjegyek ára:					Mindkét huzásra szóló vagyis teljes sorsjegyek ára:				
1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad	1 egész	1 fél	1 negyed	1 tized	1 huszad
20 frt.	10 frt.	5 frt.	2 frt.	1 frt.	40 frt.	20 frt.	10 frt.	4 frt.	2 frt.

Fiókjaimban legutóbb is különféle osztálysorsjátékokból nagy nyereményeket fizettem ki vevőimnek, köztük egy 600.000, egy 400.000, négy 300.000 három 200 000 és két 150.000 birodalmi márkára rugót s még ezenkívül számos más nagy nyereményt. — Megrendelési czim:

Távirati cím:
Lottobank Budapest.

SCHRÖDER ROB. TH., főelárusító,

Budapest, Károly-körút 28. szám.

CHEQUE-SZÁMLA
a Pesti magyar kereskedelmi banknál.

Vidéki megrendelések pontosan, esetleg postautánvétellel is eszközöltetnek. Postadíj fejében kérek 5 krt. ajánlott levelért 15 krt. és nyereményjegyekért 10 krt. kuldeni.

1896

Melléklet a „Délvidék“ október hó 6-án megjelent 40-ik számához.

Hirdetmény!

Köztudomásra adjuk, hogy az államilag engedélyezett

MAGYAR OSZTÁLYSORSJÁTÉK

első húzása 1895. évi október 16-ikától 19-ikéig fog Budapesten királyi közjegyző jelenlétében és a magyar kir. kormány ellenőrzése mellett nyilvánosan megtartatni.

Ezen első húzáson az egész sorsjáték 31,499 nyereménye közül, melyeknek összege

5 millió 600,000 korona

10,000 nyeremény fog kihuzatni

egy millió 268,000 korona

összeben. A második osztály húzása december 6-ikától 14-ikéig fog megtartatni.

Az első húzásra szóló osztálysorsjegyek, valamint mindkét húzásra érvényes teljes sorsjegyek még mindig kaphatók a külön táblákkal vagy plakátokkal megjelölt helyeken az eredeti árak mellett.

Oly sorsjegyekért, melyeket az első húzás **után** vásárolnak, az első osztály díját szintén meg kell fizetni.

Budapest, 1895. szeptember hó.
Andrássy-ut 5

Magyar osztálysorsjáték-Igazgatóság.

Minden harmadik
sorsjegy nyer

Első húzás már 1895. október 16—19-ig.

Minden harmadik
sorsjegy nyer

Az államilag engedélyezett

Magyar osztálysorsjáték

I. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. október 16—19-ig.

	nyeremény	korona	=	korona
1	nyeremény	80000	=	80000
1	»	60000	=	60000
1	»	40000	=	40000
1	»	30000	=	30000
1	»	20000	=	20000
1	»	15000	=	15000
1	»	10000	=	10000
2	»	8000	=	16000
8	»	4000	=	32000
10	»	2000	=	20000
13	»	1000	=	13000
100	»	400	=	40000
860	»	200	=	172000
9000	»	80	=	720000
10000	nyeremény	összesen	=	1268000

31,499 pénznyeremény

**5 MILLIÓ
600,000 korona**
összértékben

A legnagyobb nyeremény a legkedve-
zőbb esetben

**EGY MILLIÓ
KORONA.**

II. osztályu nyeremények.

Huzás 1895. december 6—14-ig.

	jutalom	korona	=	korona
1	jutalom	600000	=	600000
1	»	400000	=	400000
1	»	200000	=	200000
1	»	100000	=	100000
1	»	50000	=	50000
2	»	20000	=	40000
2	»	15000	=	30000
4	»	10000	=	40000
10	»	8000	=	80000
27	»	6000	=	162000
100	»	2000	=	200000
200	»	1000	=	200000
1150	»	200	=	230000
20000	»	100	=	2000000
21499	nyeremény és jutalom		=	4332000

E 49 nyeremény közül az
utoljára kihuzott kapja a
600000 korona díjat

Eredeti sorsjegyek az I. osztály részére:

Egy egész
40

egy fél ^{5/10}
20

egy tized
4

egy huszad
2

Ajánl és utánvétellel szétküld

Heintze Károly,

fő-elárusító **Budapest, Szervita-tér 3. szám.**

Minden harmadik
sorsjegy nyer

Vidéki megrendelők kéretnek postadíjért 10 fillért, ajánlott levelekért 30 fillért és a sorsolási tudósításért 20 fillért küldeni.

☛ Sürgöny-czim: LOTTOHEINTZE, BUDAPEST. ☛

Minden harmadik
sorsjegy nyer

A Kirehner-féle könynyomda tulajdona s nyomása. Versecz.

